

Český bramborářský svaz, z. s.

Dobrovského 2366, 580 01 Havlíčkův Brod
tel.: 569 466 243; e-mail: cbshb@cbshb.cz

Certifikační schéma pro certifikaci produktů B1 – B3 v režimu jakosti Q CZ - revize 2

Vydáno dne 19. 4. 2023

Účinnost od 1. 5. 2023

1. Předmět

Cílem certifikace je potvrzení shody sledovaných požadavků (parametrů) B1 – B3 s nastavenými požadavky, které odpovídají režimu jakosti Q CZ, s následným vydáním certifikátů na produkty B1 – B3. Certifikované produkty budou zároveň poskytovat spotřebitelům záruky vysoké kvality a potravinové bezpečnosti, garantovat postupy pěstování, manipulaci, skladování, balení a zpracování brambor s ohledem na životní prostředí a ochranu zdraví spotřebitelů. Systém je prioritně zaměřený na dohledatelnost certifikovaného produktu od jeho pěstování až po dodání do maloobchodu. Uvedené garance zlepšují uplatnění produktů B1 – B3 na trhu.

2. Normativní dokumenty

Normativním dokumentem pro posuzování shody je certifikační schéma, které je zveřejněno na webových stránkách Ministerstva zemědělství, na webových stránkách jeho vlastníka, Českého bramborářského svazu, z. s. a na webových stránkách certifikačního orgánu.

3. Termíny a definice

Označení	Produkt	Kategorie
B1	Konzumní brambory vyprodukované v režimu jakosti Q CZ	Konzumní brambory v režimu jakosti Q CZ (dále B1); brambory, které splnily nastavené parametry režimu jakosti Q CZ a nebyly pěstovány pro výrobu škrobu, nebo produkci sadby
B2	Konzumní brambory zabalené a upravené v režimu jakosti Q CZ nebo Konzumní brambory zabalené v režimu Q CZ nebo Konzumní brambory upravené v režimu jakosti Q CZ	Zabalené, nebo jinak upravené brambory před jejich prodejem vypěstované v režimu jakosti Q CZ (dále B2); brambory ve slupce, brambory loupané, sušené, vařené, které splnily nastavené parametry režimu jakosti Q CZ, kromě smažených a předsmažených výrobků obsahujících pouze brambory
B3	Smažené a předsmažené výrobky obsahující pouze brambory v režimu jakosti Q CZ	Smažené a předsmažené výrobky – obsahující pouze brambory v režimu jakosti Q CZ (dále B3); hranolky a lupínky z brambor, které splnily nastavené parametry režimu jakosti Q CZ

Subjektem posuzování shody (dále jen „certifikační orgán“) se pro tyto účely rozumí subjekt, který získal akreditaci u Českého institutu pro akreditaci, o.p.s. podle ČSN EN ISO/IEC 17065, který provádí certifikaci B1 – B3 dle certifikačního schématu a má pro zajištění této činnosti uzavřenou smlouvu s příslušným útvarem Ministerstva zemědělství. Uzavření této smlouvy musí předcházet akreditaci certifikačního orgánu u Českého institutu pro akreditaci, o.p.s. Vzory dokladů potřebných pro certifikační proces jsou součástí certifikačního systému.

Subjekty zodpovědné za kontrolní opatření jsou organizace zabývající se zpracováním, balením a další úpravou produktu B1 před jeho prodejem, které požádaly o certifikaci a následně uzavřely Smlouvu o provedení certifikace a periodického dozoru s certifikačním orgánem, nebo jsou držitelem certifikace režimu jakosti Q CZ pro produkty B2, nebo B3. Subjekty zajišťují primární výstupní kvalitativní kontrolu produktu B1 ve vlastních laboratořích a také kontrolní rozbory v akreditovaných laboratořích u předepsaných parametrů, které jsou uvedeny v příloze, v tabulkách B a C.

Kategorie zahrnují jen produkty tzv. prvotního zpracování, tj. produkty zabalené, nebo vyrobené pouze z brambor ve slupce.

4. Všeobecné požadavky

- a. Po prostudování žádosti a podkladů poskytnutých žadatelem vypracuje certifikační orgán návrh smlouvy s žadatelem o provedení certifikace a periodickém dozoru. Ve smlouvě je zejména zakotven způsob provedení a čas provedení certifikace, seznam požadovaných dokladů k plnění jednotlivých parametrů v rozsahu a četnosti podle certifikačního schématu, způsob identifikace původu produktu a cena za certifikaci, včetně způsobu a podmínek realizace periodického dozoru. V případě produktu B2 a B3 je ve smlouvě zakotvena povinnost dokládání údajů o celkovém objemu vlastní produkce a nákupu produktů B1 pro balení, úpravu nebo zpracování, a také doložení podílu certifikovaných produktů B2 a B3 na ostatní produkci.
- b. Žadateli získáním certifikace vznikne právo požádat Ministerstvo zemědělství o povolení k užívání čtveřice ochranných známek 352770-2 Q CZ na konkrétní produkt, na který byla získána certifikace.
- c. Certifikační orgán provádí dozor nad používáním vydaných certifikátů. Nesprávné používání certifikátů je postižitelné ve smyslu platné právní úpravy České republiky.

5. Požadavky na zdroje

- a. Základními kvalifikačními předpoklady jsou ukončené vzdělání v bakalářském, nebo magisterském studijním programu přírodovědného, nebo zemědělského zaměření a splnění dovedností požadovaných certifikačním orgánem. Odbornost je zajištěna školeními se zaměřením na management kvality a certifikační proces.
- b. Pro inspekci musí certifikační orgán splňovat aplikovatelné požadavky ČSN EN ISO/IEC 17020. Požadavky na nestrannost hodnotících pracovníků uvedené v dané normě musí být aplikovány.

6. Požadavky na proces

- a. Certifikace produktů B1 – B3 se řídí certifikačním systémem, jehož součástí je toto certifikační schéma. Požadavky na produkty jsou uvedeny v příloze tohoto dokumentu.
- b. Základním předpokladem pro zahájení a provedení certifikace je podání vyplněné Žádosti o certifikaci certifikačnímu orgánu, následné uzavření Smlouvy o provedení certifikace a periodického dozoru a zaplacení poplatku vlastníkovému tohoto certifikačního schématu za jeho využívání. Výše poplatku je zveřejněna na jeho webových stránkách.
- c. Žádost o certifikaci produktů B1 – B3 je možné podat před zahájením sezony nejpozději však do konce dubna příslušného roku. Certifikační orgán provede posouzení úplnosti a správnosti podané žádosti. Pokud obsah žádosti neodpovídá požadavkům certifikačního orgánu, je s žadatelem projednáno její potřebné doplnění. Jestliže žadatel není schopen doplnit žádost požadovaným způsobem, je proces certifikace ukončen.
- d. Systém posuzování shody je založen na posouzení splnění nastavených parametrů v certifikačním schématu pro produkty B1 – B3 ve sledovaném období. Sledovaným obdobím, ve kterém může být udělena žadateli certifikace pro produkty B1 – B3, se rozumí období

12 kalendářních měsíců začínající 1. 5. příslušného roku, kterému musí předcházet podání žádosti žadatelem o vstup do režimu jakosti Q CZ.

- e. V průběhu sledovaného období certifikační orgán posoudí shodu skutečně zjištěných parametrů produktů s parametry požadovanými. Termín inspekční návštěvy pracovníka certifikačního orgánu je vždy v dostatečném předstihu sdělen žadateli a také vlastníkově certifikačního schématu, aby se jeho zástupce mohl účastnit posuzování shody u žadatele s cílem ověření funkčnosti a vylepšení certifikačního schématu. Termín této návštěvy je certifikačním orgánem vybrán vždy tak, aby žadatel měl již k dispozici dostatek relevantních dokladů o skutečném plnění požadavků na parametry produktů B1 – B3.
- f. Pro posouzení shody parametrů produktů B1 – B3 použije certifikační orgán doklady o plnění jednotlivých parametrů uvedených v certifikačním schématu, jejichž doložení zajistí příslušný žadatel. Na základě předložených dokladů v rozsahu a četnosti stanovené certifikačním schématem, a na základě inspekce u žadatele, provede určený pracovník certifikačního orgánu posouzení shody jednotlivých parametrů B1 až B3. Na základě těchto ověření provede posouzení shody v kontrolním listu s hodnotami uvedenými v příloze tohoto certifikačního schématu Požadavky na produkty B1 – B3 a zpracuje hodnotící zprávu.
- g. V hodnotící zprávě je zaznamenána shoda, či neshoda s požadovanými parametry produktů B1 – B3. Každý závěr hodnocení musí obsahovat jednoznačnou výrokovou část – jednoznačně kladné, nebo záporné hodnocení, tj. hodnocení ano, nebo ne. Hodnotící zpráva a její výroková část je jednoznačným podkladem pro udělení, nebo neudělení Certifikátu.
- h. V případě kladného posouzení shody v hodnotící zprávě bude žadateli vydán Certifikát produktu B1 – B3 a certifikační orgán provede zápis do veřejně dostupné databáze vydaných Certifikátů. Databáze bude jednoznačně obsahovat identifikaci vlastníka a certifikovaného produktu. Pro každý jednotlivý produkt se vydává samostatný Certifikát.
- i. V případě neshody, popsané v hodnotící zprávě, musí žadatel přijmout nápravná opatření k jejímu odstranění a informovat certifikační orgán v dohodnutém termínu, který není delší než 3 měsíce, nebo odstoupit od certifikace. Certifikační orgán provede zhodnocení navržených nápravných opatření a v případě kladného hodnocení bude udělena certifikace a vydán certifikát. Pokud nápravná opatření budou shledána jako neakceptovatelná, certifikace udělena nebude.
- j. Platnost certifikace je časově omezená na období 4 let a je podmíněná průběžným posuzováním shody parametrů v rámci periodického dozoru. Platnost musí být na certifikátu uvedena.
- k. Certifikační orgán provádí periodický dozor certifikovaných subjektů. Cílem periodického dozoru je opakované posouzení shody zjištěných parametrů produktů s požadovanými. Certifikační orgán jej realizuje minimálně jedenkrát za období 12 kalendářních měsíců. První dozorové období začíná běžet následující den po získání certifikace. Na základě vlastní analýzy rizik, nebo na základě závažného zjištění jiných dozorových orgánů může certifikační orgán vykonávat mimořádný dozor u vybraných žadatelů nad rámec periodického dozoru za účelem ověření dodržení principů certifikace Q CZ.
- l. Termín realizace periodického, nebo mimořádného dozoru (dále jen dozor) je na rozhodnutí certifikačního orgánu, certifikovaný subjekt musí být o něm v dostatečném předstihu informován a musí pro jeho provedení zajistit dostatečnou součinnost.
- m. O provedeném posouzení shody bude vyhotovena „Hodnotící zpráva o dozoru“ k dané certifikaci, která musí ve svém závěru obsahovat jednoznačnou výrokovou část, konstatující shodu, či neshodu s požadovanými parametry.
- n. V případě zjištěné neshody, popsané v hodnotící zprávě o dozoru, musí certifikovaný subjekt přijmout nápravná opatření k jejímu odstranění a informovat o nich certifikační orgán v dohodnutém termínu, který není delší než 3 měsíce, nebo odstoupit od certifikace. Certifikační orgán provede zhodnocení navržených nápravných opatření a v případě jejich kladného hodnocení bude certifikace subjektu ponechána.
- o. Certifikační orgán certifikaci odejme v případě zjištění neshody s požadovanými parametry v rámci dozoru a následná nápravná opatření nebudou akceptována. Zároveň vymaže záznam o tomto certifikátu z veřejné databáze Certifikátů.

- p. Po odnětí certifikace certifikačním orgánem mohou producenti a zpracovatelé znovu žádat o účast v režimu jakost Q CZ po uplynutí jednoho kalendářního roku, přičemž proces certifikace proběhne v plném rozsahu.
- q. Certifikační orgán v případě odnětí certifikace bude o svém rozhodnutí do 10 pracovních dnů informovat Ministerstvo zemědělství a Státní zemědělský a intervenční fond ve smyslu Pravidel pro udělování povolení a užívání čtveřice ochranných známek 352770-2 Q CZ.
- r. Certifikační orgán archivuje příslušnou dokumentaci v elektronické, nebo listinné podobě v souladu s právními předpisy.
- s. Odvolání proti rozhodnutí o negativním výsledku certifikace nebo dozoru, proti průběhu certifikace, dílčím výsledkům či hodnocení, případně proti obsahu certifikátu podává žadatel, nebo certifikovaný subjekt u certifikačního orgánu. Certifikační orgán musí k odvolání sdělit své stanovisko žadateli nejpozději do 30 kalendářních dnů. Proti stanovisku certifikačního orgánu již není možné další odvolání.

Ing. Josef Králíček, v. r.
předseda ČBS

Příloha:

Požadavky na produkty B1 – B3

Nastavené parametry se stávají závazné pro subjekty, které dobrovolně vstoupí do režimu jakosti. Parametry B1 - B3 jsou uvedeny v následujících tabulkách. Podmínkou účasti producenta je jeho souhlas s užitím zjištěných výsledků jeho produktu.

Odběr vzorků pro akreditovanou laboratoř provádí proškolená osoba subjektu zodpovědného za kontrolní opatření.

A. Parametry pro pěstování B1 v režimu jakosti Q CZ

Poř. č.	Parametr	Hodnota	Stanovení
1.	Použití certifikované sadby	Ano/Ne	Pěstitel dokládá fakturami a uznávacími listy nebo oznámením o dovozu sadby brambor jiné země původu (viz. § 18, odst. 11, zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin).
2.	Použití přípravku povoleného v ekologickém zemědělství na ochranu proti mandelince bramborové	Minimálně pro první aplikaci, Ano/Ne	Pěstitel dokládá vlastní evidenci.
3.	Použití statkových a organických hnojiv	Minimální hodnoty jednotlivých druhů hnojiv jsou uvedeny v následující tabulce, Ano/Ne	Pěstitel dokládá vlastní evidenci prokazující použití min. jednoho druhu statkového, nebo organického hnojiva v min. předepsané dávce v období dvou let předcházejících sledovanému roku výsadby brambor.

4.	Osevní postup	Výsadba na pozemek, kde nebyly pěstovány brambory minimálně 2 roky, Ano/Ne	Pěstitel dokládá vlastní evidenci v LPIS.
5.	Dohledatelnost produktu Q CZ	Ano/Ne	Pěstitel dokládá vlastní evidenci.
6.	Certifikace Global G.A.P.	Ano/Ne	Pokud pěstitel dokládá platný certifikát Global G.A.P., nebude prokazovat dohledatelnost produktu Q CZ.
7.	Školení Q CZ – 1x ročně	Min. 1 osoba, Ano/Ne	Seznam proškolených subjektů vystavený vlastníkem certifikačního schématu.

Minimální dávky statkových a organických hnojiv:

Zelené hnojení	Podsev, nebo strništní meziplodina
Chlévský hnůj	25 t/ha
Kejda skotu	45 t/ha
Kejda prasat	30 t/ha
Kejda drůbeže	10 t/ha
Zaorávka slámy s přídávkem N	přídavek N 5 kg/t slámy
Digestát	20 t/ha
Průmyslový kompost	10 t/ha

B. Parametry pro splnění režimu jakosti Q CZ pro ověření kvality B1 a balené a upravené brambory B2

Veškeré množství brambor použitých zpracovatelem v režimu jakosti Q CZ na balení, nebo další úpravu před jejich prodejem musí pocházet od pěstitelů, kteří je vyprodukovali v režimu Q CZ. Brambory nevyprodukované v režimu jakosti Q CZ musí být baleny a upravovány odděleně. Brambory vyprodukované a dodané pěstitelem, který se přihlásil do režimu jakosti Q CZ, a dosud nezískal certifikaci režimu jakosti Q CZ, nesmí být zahrnuty do zpracování v režimu jakosti Q CZ.

Podmínkou účasti zpracovatele v režimu jakosti Q CZ je jeho závazek poskytnutí provozních podkladů, účetních dokladů a průvodní dokumentace dokládající nákup a užití produktu B2 a celkový nákup brambor, včetně zpětné dohledatelnosti jednotlivých nákupů a prodejů.

Poř. č.	Parametr	Hodnota	Stanovení
1.	Nákup produkce v režimu jakosti B1	100 %, Ano/Ne	Zpracovatel dokládá v rámci zavedeného systému evidence, že brambory nakoupené, upravené, zpracované, zabalené a označené Q CZ skutečně pochází od pěstitelů, kteří získali certifikaci režimu jakosti Q CZ. Zpracovatel, který ještě nemá dodavatele vlastní certifikaci Q CZ, dokládá v rámci své evidence, že bude schopen realizovat oddělené zpracování brambor v režimu jakosti Q CZ.

2.	Tříděný produkt	20 % pod stanovený ukazatel „zelené hlízy“ ve vyhlášce č. 397/2021 Sb. (příloha č. 17, tab. 2), Ano/Ne	Zpracovatel dokládá v rámci zavedeného systému evidence plnění parametru rozbořem na zjištění podílu zelených hlíz provedeným vlastním pracovníkem, a to min. z jednoho vzorku o hmotnosti 10 kg z každých (i započatých) 300 tun zpracovaných brambor v režimu Q CZ. Dále pak plnění parametru zpracovatel ověřuje rozbořem provedeným vlastním pracovníkem za účasti inspektora certifikačního orgánu v rámci certifikační nebo dozorové inspekce.
3.	Rezidua přípravků na ochranu rostlin	20 % pod max. limity uvedenými v nařízení Komise (ES) č. 839/2008, Ano/Ne	Zpracovatel dokládá multireziduálním rozbořem z akreditované laboratoře, a to z první dodávky produktu ve sledovaném období od každého dodavatele.
4.	Obsah kadmia a olova	20 % pod max. limity uvedenými v nařízení Komise č. 1881/2006, Ano/Ne	Zpracovatel zajistí rozbor od akreditované laboratoře, a to z první dodávky produktu ve sledovaném období od každého dodavatele.
5.	Dohledatelnost produktu Q CZ	Ano/Ne	Pokud zpracovatel brambor nedokládá ověření dohledatelnosti podle Global G.A.P., bude dohledatelnost produktu B1 ověřena certifikačním orgánem Q CZ.
6.	Školení Q CZ – 1x ročně	Min. 1 osoba, Ano/Ne	Seznam proškolených subjektů vystavený vlastníkem certifikačního schématu.

C. Parametry pro splnění režimu jakosti Q CZ pro ověření kvality B1 a výroby B3

Veškeré množství brambor použitých zpracovatelem v režimu jakosti Q CZ na smažené a před smažené výrobky musí pocházet od pěstitelů, kteří je vyprodukovali v režimu Q CZ. Brambory nevyprodukované v režimu jakosti Q CZ musí být zpracovány odděleně. Brambory vyprodukované a dodané pěstitelem, který se přihlásil do režimu jakosti Q CZ, a dosud nezískal certifikaci režimu jakosti Q CZ, nesmí být zahrnuty do zpracování v režimu jakosti Q CZ.

Podmínkou účasti zpracovatele v režimu jakosti Q CZ je jeho závazek poskytnutí provozních podkladů, účetních dokladů a průvodní dokumentace dokládající nákup a užití produktu B1 a celkový nákup brambor, včetně zpětné dohledatelnosti jednotlivých nákupů a prodejů.

Poř. č.	Parametr	Hodnota	Stanovení
1.	Nákup produkce v režimu jakosti B1	100 %, Ano/Ne	Zpracovatel dokládá v rámci zavedeného systému evidence, že brambory nakoupené, upravené, zpracované, zabalené a označené Q CZ skutečně pochází od pěstitelů, kteří získali certifikaci režimu jakosti Q CZ. Zpracovatel, který ještě nemá dodavatele vlastní certifikaci Q CZ, dokládá v rámci své evidence, že bude schopen realizovat oddělené zpracování brambor v režimu jakosti Q CZ.

2.	Tříděný produkt	20 % pod stanovený ukazatel „zelené hlízy“ ve vyhlášce č. 397/2021 Sb. (příloha č. 17, tab. 2), Ano/Ne	Zpracovatel dokládá v rámci zavedeného systému evidence plnění parametru rozbořem na zjištění podílu zelených hlíz provedeným vlastním pracovníkem, a to min. z jednoho vzorku o hmotnosti 10 kg z každých (i započatých) 300 tun zpracovaných brambor v režimu Q CZ. Dále pak plnění parametru zpracovatel ověřuje rozbořem provedeným vlastním pracovníkem za účasti inspektora certifikačního orgánu v rámci certifikační nebo dozorové inspekce.
3.	Obsah redukujících cukrů v bramborách (glukóza + fruktóza)	Max. 500 mg/kg, Ano/Ne	Zpracovatel dokládá rozbořem z vlastní laboratoře, a to min. z jednoho vzorku z každých (i započatých) 300 tun zpracovaných brambor v režimu Q CZ.
4.	Obsah akrylamidu ve výrobku	20 % pod hodnotami uvedenými v nařízení Komise (EU) č. 2017/2158, příloha IV, Ano/Ne	Zpracovatel dokládá rozbořem z vlastní laboratoře, a to min. z jednoho vzorku z každých (i započatých) 300 tun zpracovaných brambor v režimu Q CZ. Zpracovatel dokládá rozbořem od akreditované laboratoře, a to min. z jednoho vzorku z každých (i započatých) 3000 tun zpracovaných brambor v režimu Q CZ.
5.	Obsah kadmia a olova	20 % pod max. limity uvedenými v nařízení Komise č. 1881/2006, Ano/Ne	Zpracovatel zajistí rozbor od akreditované laboratoře, a to z první dodávky produktu ve sledovaném období od každého dodavatele.
6.	Rezidua přípravků na ochranu rostlin	20 % pod max. limity uvedenými v nařízení Komise (ES) č. 839/2008, Ano/Ne	Zpracovatel dokládá multireziduálním rozbořem z akreditované laboratoře, a to z první dodávky produktu ve sledovaném období od každého dodavatele.
7.	Dohledatelnost produktu Q CZ	Ano/Ne	Pokud zpracovatel brambor nedokládá ověření dohledatelnosti podle Global G.A.P., bude dohledatelnost B1 ověřena certifikačním orgánem Q CZ.
8.	Školení Q CZ – 1x ročně	Min. 1 osoba, Ano/Ne	Seznam proškolených subjektů vystavený vlastníkem certifikačního schématu.